

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЛЕНДЕСЛ К., ЛЕНДЕСЛ В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Патріотичне виховання як умова формування національної свідомості молодших школярів	109
ЛІБАК Н. А. Вплив педагогічної практики на формування компетентностей майбутнього вчителя української мови та літератури	111
ЛУГОШ І.М., ЛІБА О.М. Розвиток логічного мислення молодших школярів на уроках математики: проблеми та перспективи	113
МАРГІТИЧ К. Є. Концепція двомовної школи для закарпатської місцевості з етнічно мішаним складом населення	114
МАРГІТИЧ Е.В., КУШНІР І.І. Загальні аспекти Всеукраїнського науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»	116
МАРГІТИЧ Т. Formation of english communicative competence of senior school learners with the use of educational projects	118
МЕДВІДЬ Т. О. Виховне значення творів М. Лисенка для учнів початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів	120
МИКУЛІНА А. К. Роль педагогічної етики у формуванні вихователя дошкільного закладу	122
МИКУЛІНА А. К., ТИЧКА М. В. Особливості навчання аплікації дітей старшого дошкільного віку	124
МИХАЙЛОВА К.В., ВОЛОШИН Н.П. Народний фольклор – важливий засіб екологічного виховання дошкільників	126
МИХАЙЛОВИЧ К. А. Концепція інклюзивної школи в Угорщині	128
МОЛНАР-ЧАТЛОШ А. О. Законодавче регулювання інклюзивної освіти в Угорщині	129
МОЛНАР Т.І. аксіологічні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів	131
МОЛНАР Т.І., ЛЕДНЕЙ В.Е. Алгоритм діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання	134
МОЛНАР Т.І., СУХОДОЛЬСЬКА Ю.М. Сертифікація вчителів початкових класів як форма оцінювання фахових компетентностей	136
МОРОЗ Ф.В. Розвиток сили та формування силових навичок	138
МОЧАН Т. М. Підготовка вчителя початкової школи до використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках математики	140
ОСТОЛОШ Г.І., КОБАЛЬ В.І. Управління закладами освіти в територіальній громаді	142
ОСТРОВСЬКИЙ О. О., КОБАЛЬ В. І. Організаційно-педагогічні умови формування міжкультурної компетентності майбутніх учителів української мови і літератури	143
ПИНЗЕНИК О. М. Реалізація компетентнісного підходу у процесі фахової підготовки педагога	145
PALLAY KATALIN. The roles of push-pull factors in student mobility	147
ПОПОВИЧ О.М., БАТИН Т.М. Предметно-розвивальне середовище як засіб розвитку комунікативних навичок у дошкільників	148
ПОПОВИЧ Я. В., ЛАЛАК Н. В. Моделювання уроку в сучасній початковій школі	150
ПОХАНІЧ ЯН. Уплив рівня освіти на євроскептичні настрої у словацькому суспільстві	152
ПРОДАН Н.В. Формування цифрових компетентностей керівників закладів освіти: обґрунтування проблеми	154
ПРОКОП М. В., ХОМА О. М. Формування лексичної компетентності на уроках української мови в адаптаційний період	156
РЕНДЗЕЙ В.М., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Дидактична гра в освітньому процесі початкової школи	157

саме від людини залежить стан екології, природного багатства, збереження природи від стихійного і безконтрольного її використання.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні.- К.2021р..

2. Лисенко Н.В. Еко-ко: дошкільник пізнає світ природи. Навч.метод.посіб. Видавничий дім «Слово», 2015. 352с.

3. Лисенко Н.В. Теорія і практика екологічної освіти: педагог-дошкільник: навч.метод.посіб. Київ: Слово, 2009. 400 с.

УДК 376.018.54-047.82(439)(043.2)

МИХАЙЛОВИЧ К. А.
Мукачівський державний університет

КОНЦЕПЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ШКОЛИ В УГОРЩИНІ

У 1993 році в Угорщині ухвалено Закон LXXIX, що кардинально вплинув на еволюцію освіти в країні, оскільки врегулював порядок організації інклюзивного навчання. У 2019-2020 році в Угорщині навчалося 1 838 000 дітей, серед них майже 2,5 тис. осіб із тяжкими й численними порушеннями.

Ідея інклюзивної освіти полягає в тому, щоб всі особи з особливими потребами повинні мати доступ до якісної освіти. Модель базована не лише на рівних можливостях доступу до навчання, а й на якості та ефективності освітнього процесу, на навчанні протягом усього життя. Цей новий підхід був частиною зміни парадигми у Західній Європі 80-х років. Засобом і метою економічного розвитку може бути високий рівень споживання, покращення якості життя людей, розширення соціальної, політичної та економічної свободи та якісна освіта. Ці елементи пов'язані між собою і підсилюють один одного: з одного боку присутність осіб з особливими потребами на ринку праці сприяє економічному зростанню, а з іншого боку якість послуг таких як освіта та навчання зростає і посилює соціально-економічний розвиток.

Виокремлено основні принципи інклюзії: рівний доступ до навчання, рівні можливості («equality of opportunities») та рівне ставлення до дитини («equal treatment»). Ефективний розвиток кожної особистості залежить від відповідальності та мотивації індивідуума та середовища. Для певних соціальних груп, наприклад для осіб з інвалідністю, потрібні різні організаційні умови й матеріально-технічне забезпечення. Міжнародні організації (ЄС та OECD) підкреслюють, що забезпечення справедливої освіти («méltányos közoktatási rendszer») залежить від створення освітнього середовища, що ураховує індивідуальні здібності кожної особистості та максимізує процес саморозвитку.

Основним документом шкільної освіти учнів з особливими освітніми потребами (далі – ООП) є «Директиви та методичні рекомендації щодо навчання дітей з ООП» («A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei»). Документ супроводжує Національний базовий навчальний план (далі – НБНП «NAT-Nemzeti Alaptanterv»), з яким можна ознайомитися на офіційному сайті МОН Угорщини («Oktatási hivatal»). Варто зазначити, що ці директиви

перебувають у постійному редагуванні з метою оновлення й внесення поправок. Останні поправки вносили у 2020 році.

Заклади освіти, в яких навчаються учні з особливими освітніми потребами, при підготовці педагогічної програми та місцевої навчальної програми враховують наступне:

- положення Закону СХС 2011 року «Про національну народну освіту» (далі: Закон «Про освіту»);
- положення НБНП і директиви;
- загальнодержавну базову програму навчання;
- місцеві цілі та можливості для покращення освіти;
- очікування батьків й особливості учнів, яких вони виховують і навчають.

Виокремлено найважливіші завдання Директиви:

- розвиток дітей з ООП має відбуватися через передачу відповідного змісту освіти й досвіду, що допомагає їм стати незалежними й інтегрувати в суспільство;
- вимоги школи повинні бути адаптовані до можливого темпу розвитку дитини;
- розвиток психічних функцій, умінь і навичок, що становлять основу навчання, має відігравати ключову роль на рівні повної початкової освіти, а також дошкільної освіти;
- програми розвиваючої терапії стають змістовим елементом педагогічних програм закладів,
- учнів не слід перевантажувати навчанням і розвитком.

Для забезпечення якісної освіти вказують можливості модифікації, скорочення чи спрощення певних областей або додавання нових областей при виборі змісту навчального матеріалу; напрямки абілітації, реабілітації та корекції пошкоджених здібностей, навичок і компетенцій; пропозиції щодо продовження процесу навчання та розвитку.

Література

1. Oktatási hivatal. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei, in: Irányelvek és alapok, 2020. URL: https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok

УДК 342.52:376(439)

МОЛНАР-ЧАТЛОШ А. О.
Мукачівський державний університет

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УГОРЩИНІ

Для сучасного суспільства характерне посилення гуманістичних тенденцій, прагнення до досягнення рівноправності всіх категорій громадян. Важливим аспектом створення гармонійно розвинутого суспільства є повноцінне включення в соціальне життя вразливих груп населення, які виступають як суб'єкти, які нездатні встановлювати значущі для соціалізації

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>